

Myndigheten som hjälper med pengar och skulder

Berättelse

I Sverige finns en statlig myndighet som heter Kronofogden. Namnet kan låta lite gammalt och kanske skrämmande. Men Kronofogden är till för att hjälpa. Myndigheten har två uppgifter. Den hjälper en person som inte har fått betalt. Den ger också stöd till en person som ska betala en skuld.

Tänk dig att du har en räkning. Du ska betala för el eller för en telefon. Om du inte betalar i tid får du ofta ett nytt brev med ett krav. Då kan du fortfarande betala. Men om räkningen inte blir betald kan företaget vända sig till Kronofogden. Kronofogden kan då besluta att skulden ska betalas.

Ibland talar man om en betalningsanmärkning. Det är en uppgift om att en person inte har betalat. Det är inte Kronofogden själv som sätter anmärkningen. Det gör särskilda företag som heter kreditupplysningsföretag. För en privatperson finns en anmärkning kvar i tre år. En sådan anmärkning kan göra det svårare att till exempel hyra en bostad eller få lån. Många hyresvärdar tar nämligen en kreditupplysning.

Det är viktigt att veta en sak. Om du har problem med din ekonomi finns det gratis hjälp. Varje kommun ska erbjuda budget- och skuldrådgivning. Det kostar ingenting. Vem som helst kan ringa och be om hjälp.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
myndighet	en del av staten som har en viss uppgift
statlig	som hör till staten
skuld	pengar som man är skyldig och ska betala
räkning	ett papper som visar vad du ska betala
krav	när någon säger att du måste betala
besluta	bestämma något på ett officiellt sätt
betalningsanmärkning	en uppgift om att en person inte har betalat
hyresvärd	en person eller ett företag som hyr ut en bostad
kreditupplysning	en koll på hur en person sköter sin ekonomi
rådgivning	hjälp och råd från någon som kan ämnet

Läsförståelsefrågor

1. Vad är Kronofogden?
 1. En bank där man sparar pengar.
 2. En statlig myndighet som hjälper med pengar och skulder.
 3. Ett företag som säljer telefoner.
2. Vad kan hända om du inte betalar en räkning i tid?
 1. Du får först ofta ett nytt brev med ett krav.
 2. Du måste genast lämna din bostad.
 3. Ingenting händer någonsin.
3. Vem sätter en betalningsanmärkning?
 1. Kronofogden själv.
 2. Din hyresvärd.
 3. Särskilda kreditupplysningsföretag.
4. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Budget- och skuldrådgivning i kommunen är gratis.
 2. En betalningsanmärkning för en privatperson finns kvar i tre år.
 3. Alla i Sverige har en skuld hos Kronofogden.
5. Var kan en person få gratis hjälp med sin ekonomi?

Facit

1. 1. En statlig myndighet som hjälper med pengar och skulder.
2. 1. Du får först ofta ett nytt brev med ett krav.
3. 1. Särskilda kreditupplysningsföretag.
4. 1. ja b) ja c) nej (texten säger inte att alla har en skuld)
5. Exempel på svar: I sin kommun, hos budget- och skuldrådgivningen, som är gratis.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Saklig samhällstext om en myndighet som många nyanlända möter ord om men sällan får förklarade lugnt. Tema: samhälle och välfärd, ekonomi i vardagen. Håll tonen neutral och betona att gratis hjälp finns. Låt eleverna jämföra med hur skulder och myndigheter fungerar i deras egna länder.

Diskussionsfrågor

- Vad tänkte du på när du hörde ordet “Kronofogden” första gången?

- Var kan man få hjälp om man inte förstår en räkning?
- Varför är det bra att veta att rådgivningen i kommunen är gratis?
- **Skriv (4 meningar):** Berätta hur man betalar räkningar där du kommer ifrån. Liknar det Sverige eller är det annorlunda?

Källor och faktagranskning

- Kronofogden – Uppdrag och värdegrund: <https://kronofogden.se/om-kronofogden/om-oss/uppdrag-och-vardegrund>
- Kronofogden – Hur länge finns uppgifterna om betalningsanmärkning kvar?: <https://kronofogden.se/kontakta-oss/fragor-och-svar/betalningsanmarkning/2021-04-12-hur-lange-finns-uppgifterna-om-betalningsanmarkning-kvar>
- Konsumentverket – Hjälp med ekonomin hos kommunens budget- och skuldrådgivning: <https://www.konsumentverket.se/ekonomi/kommunal-budget-och-skuldradgivning/>
- Wikipedia – Kronofogdemyndigheten: <https://sv.wikipedia.org/wiki/Kronofogdemyndigheten>

Faktagranskad mot ovanstående källor i juni 2026. KÄNSLIGT ÄMNE – texterna håller sig till lag, officiellt uppdrag och allmänna fakta och undviker att skuldbelägga. Nyckelfakta: Kronofogden (Kronofogdemyndigheten) är en statlig myndighet under Finansdepartementet och blev en egen myndighet, fristående från Skatteverket, den 1 januari 2008. Uppdraget är bland annat att hjälpa den som har rätt att få betalt att få sina pengar och samtidigt ge stöd till den som ska betala en skuld på ett rättssäkert sätt. Den som inte betalar en räkning kan först få ett krav; om skulden ändå inte betalas kan den som vill ha betalt vända sig till Kronofogden, som kan besluta att skulden ska betalas. En betalningsanmärkning registreras inte av Kronofogden själv, utan av kreditupplysningsföretag som hämtar uppgifter bland annat från Kronofogden. För en privatperson finns en betalningsanmärkning kvar i tre år och för ett företag (juridisk person) i fem år, räknat från registreringsdagen – inte från när skulden betalas. En anmärkning kan göra det svårare att till exempel hyra en bostad, teckna abonnemang eller få lån, eftersom många hyresvärdar och företag tar en kreditupplysning. Skuldsanering innebär att en person med stora skulder under flera år betalar en del av skulderna; när planen är klar finns de skulder som ingick inte längre kvar. Varje kommun är enligt socialtjänstlagen skyldig att erbjuda gratis budget- och skuldrådgivning, som vem som helst kan vända sig till. OSÄKERHETER/MYTER (markeras försiktigt i texterna med "kan", "oftast", "ungefär"): Exakta belopp, avgifter och antal år i en betalningsplan vid skuldsanering varierar och ändras över tid och anges inte med fasta siffror. Ett vanligt inkassokrav (från ett privat inkassobolag) blandas ofta ihop med Kronofogden – det är två olika saker, och en betalningsanmärkning uppstår normalt först efter beslut hos Kronofogden, inte vid ett inkassokrav. Antal anställda och aktuell statistik (t.ex. antal skuldsatta) anges inte utan färsk källa eftersom siffrorna ändras varje år. Reglerna om hur länge en anmärkning finns kvar vid pågående skuldsanering har särskilda undantag – texterna formulerar detta försiktigt och hänvisar till Kronofogdens egen sida.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-25.